

Годишен извештај на органите на државната управа за напредокот на
состојбата на еднаквите можности за жените и мажите

Доимено:	18-03-2021	
Pranuar:		
Org. Един:	Број:	Вредност:
		Vlera:

1. ОСНОВНИ ИНФОРМАЦИИ

Орган на државна управа (назив)	Министерство за економија
Изработил (име, презиме и функција)	Бојана Јосифовска Соработник - Координатор за воспоставување еднакви можности за жени и мажи, Сектор за управување со човечки ресурси
Период на известување	2020 година
Датум на поднесување на извештајот	04.03.2021

Одговорно лице кој го одобрува извештајот и ја потврдува неговата
веродостојност

Датум, 18-03-2021

МИНИСТЕР,
MINISTËR,
Kreshnik Bekteshi

(Одговорно лице во органот на државна управа)

Датум на прием на извештајот во Министерство за труд и социјална политика

Име Презиме (на службеникот од Сектор за еднакви можности кој го примил извештајот)

Потпис

2. НАВЕДЕТЕ ГИ СПРОВЕДЕНИТЕ АКТИВНОСТИ КОИ СЕ СОГЛАСНО ЗАКОНОТ ЗА ЕДНАКВИ МОЖНОСТИ НА ЖЕНИТЕ И МАЖИТЕ:

2.1. Преземени основни и посебни мерки согласно чл. 5, 6 и 7 од ЗЕМ (заокружете)

- А) Позитивни
Б) Охрабрувачки
В) Програмски

2.2. Мерење на успешност на мерката (наведете кратки информации-показатели кој е резултатот со спроведувањето на оваа мерка):

Рамноправност во поглед на учество на пазарот на трудот со финансиска поддршка на женското претприемништво и примена на стимулативен критериум доколку апликантот е деловен субјект во сопственост и управуван од жена.

2.3. Дали имате предвидено показатели/индикатори за мерење на успешноста и напредокот (Ве молиме наведете само аутпут индикатори¹)

- Во Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2020 година, како обединета програма на два сектора (Сектор за претприемништво и конкурентност на мали и средни претпријатија и Сектор за индустриска политика), во Областа А – Поддршка и развој на микро, мали и средни претпријатија и занаетчиство кај,

1. Мерки за развој и поддршка на претприемништвото и ММСП

Подмерка 1.1 Финансиска поддршка за микро, мали и средни претпријатија во вкупен износ од 14.000.000 денари.

Подмерка 1.4 Финансиска поддршка за женско претприемништво во вкупен износ од 1.500.000 денари.

2. Мерки за поддршка и развој на занаетчиството

Подмерка 3.1 Кофинансирање на проекти на занаетчиските комори за развој и промоција на занаетчиството во РСМ во вкупен износ од 1.740.000 денари.

Подмерка 3.2 Субвенционирање на трошоци за ангажирање на чираци во износ од 300.000 денари.

Подмерка 3.3 Субвенционирање на трошоци за занаетчии во износ од 4.500.000 денари.

Подмерка 3.4 Кофинансирање на трошоци за занаетчии за набавка на алати и репроматеријали во вкупен износ од 20.000.000,00 денари (од П1 Ковид Програма).

беа предвидени 42.040.000,00 денари реализирани се вкупно 29.137.818,00 денари денари за реализација на горенаведените мерки од Програмата КИП 2020, Дел А. Поддршка на микро, мали и средни претпријатија и занаетчиство. Со овие средства кофинансирани се трошоци по разни основи на вкупно 339 апликанти (претпријатија/занаетчии/комори) од кои 179

¹ Аутпут индикаторите ја мерат количината на стоки или услуги кои се добиваат со реализација на активностите од одделните програми, или пак број на жени и мажи опфатени со одделни програми. Пример за аутпут индикатор е број на мажи/жени опфатени со здравствените програми, број на жени опфатени со програмата за субвенционирање на земјоделството, број на жени од таргет група 24-49 години опфатени со Активните програмии мерки за вработување и др. Преземено од Насоки за подготовка на предлог буџетска пресметка, Министерство за финансии, http://www.mtsp.gov.mk/WBStorage/Files/OP_2012.pdf

(52,8%) се во сопственост и управувани од жени и за нив се распределени 10.875.142 денари односно 37,3 % од вкупно реализираните средства.

Со реализација на Подмерка 1.1 Финансиска поддршка за микро, мали и средни претпријатија субвенционирани се 55 претпријатија во вкупен износ од 14.000.000 денари. Од вкупниот број на субвенционирани апликанти, 17 (30,9 %) се претпријатија во сопственост и управувани од жени кои се субвенционирани во вкупен износ од 3.560.137 денари.

Во Јавниот повик за оваа мерка беше применет стимулативен критериум доколку апликант е деловен субјект во сопственост и управуван од жена, односно наместо условот од минимум 3 (три) вработени за овие апликанти условот беше минимум 2 (два) вработени.

Со Подмерка 1.4 Финансиска поддршка за женско претприемништво субвенционирани се 11 претпријатија во сопственост и управувани од жени во вкупен износ од 1.068.206 денари.

Со Подмерка 3.1. Кофинансирање на проекти на занаетчиските комори за развој и промоција на занаетството во РСМ кофинансирани се вкупно 4 проекти на занаетчески комори во вкупен износ од 707.910 денари. Од занаетчиските комори чии проекти се кофинансирани нема ниедна жена претседател на комора.

Со Подмерка 3.2 Субвенционирање на трошоци за ангажирање на чираци субвенциониран е еден апликат (маж) со средства во вкупен износ од 12.938 денари.

Со Подмерка 3.3 Субвенционирање на трошоци за занаетчии субвенционирани се 43 апликанти во износ од 4.475.745 денари од кои 15 (34,8%) се жени кои се субвенционирани во вкупен износ од 1.506.454 денари.

Со Подмерка 3.4 Кофинансирање на трошоци за занаетчии за набавка на алати и репроматеријали реализирани се 8.873.019 денари за кофинансирање на 225 занаетчии и вршители на занаетска дејност. Од нив 136 (60,4%)се жени кои се кофинансирани во вкупен износ од 4.740.345 денари.

2.4. Доколку имате документи и прилози кои зборуваат за напредокот, ставете ги во прилог на извештајот

3. НАВЕДЕТЕ ГИ ПРЕЗЕМЕНИТЕ ИНИЦИЈАТИВИ ВО ИЗВЕШТАЈНИОТ ПЕРИОД:

3.1. Преземени иницијативи за инкорпорирање на принципот на еднакви можности на жените и мажите во стратешкиот план и буџетот на органот на државната управа (ОДУ), согласно член 11 од ЗЕМ:

- Работното место Соработник – Координатор за воспоставување еднакви можности за жени и мажи е систематизирано во актот за систематизација на работните места во Министерството за економија;
- Формирана е Работна група за родова еднаквост во рамките на Министерството за економија;
- Спроведени се посебни охрабрувачки мерки за поттикнување на женското

претприемништво и стимулативни критериуми за зголемена активност на жените на пазарот на труд преку мерките од КИП програмата на Министерството.

- Министерството за економија има изготвено Стратегија за развој на женското претприемништво, со Акциски план кој се имплементира во периодот 2019 – 2023.

Стратегијата за развој на женското претприемништво во Република Северна Македонија, 2019-2023 има за цел економско јакнење на жените преку создавање на поволна бизнис клима и обезбедување поддршка за развој на нивниот претприемнички потенцијал со што ќе се придонесе кон развојот на постоечките и отворање на нови претпријатија, креирање на нови работни места, а со тоа и јакнење на целокупната економија.

Стратегијата ја координира Владата на Република Македонија преку Министерството за економија како носител на оваа стратегија.

- Принципот на еднакви можности на жените и мажите е инкорпориран во Стратешкиот план за 2021 – 2023 година на Министерството за економија.

3.2. Мерење на успешност на иницијативата (наведете кратки информации-показатели кој е резултатот со спроведувањето на оваа иницијатива):

Вклучување односно интегрирање на родовата компонента во стратешките планови, политики и буџети како и почитување на принципот на еднакви можности на жени и мажи. Континуирани активности за вклучување на родовата еднаквост во Програмите на секторите во Министерството за економија.

3.3. Дали имате предвидено показатели/индикатори за мерење на успешноста и напредокот (пример за индикатор)

Следниве податоци се однесуваат на подмерка 1.4 Финансиска поддршка за женско претприемништво:

- a) За 2018 година - Од предвидените 2.000.000,00 денари за субвенционирање на претпријатија во сопственост и управувани од жени, одобрени беа вкупно 1.993.598,00 денари за вкупно 16 (шеснаесет) апликанти
- b) За 2019 година - Од предвидените 2.500.000 денари денари за субвенционирање на претпријатија во сопственост и управувани од жени, одобрени беа вкупно 2.307.370,00 денари за вкупно 21 (дваесет и еден) апликанти.
- c) За 2020 година – субвенционирани се 11 претпријатија во сопственост и управувани од жени во вкупен износ од 1.068.206 денари од предвидените 1.500.000,00 денари.
- d) За 2021 година – Предвидена е финансиска поддршка за женско претприемништво во вкупен износ од 4.000.000,00 денари.

Во 2020 година за Подмерка 1.4 Финансиска поддршка за женско претприемништво беа предвидени 1.500.000,00 денари но истите не беа искористени во целост, односно реализирани беа 1.068.206,00 ден. Иако во 2020 година, износот за мерката Финансиска поддршка за женско претприемништво се намали на 1.500.000,00 ден., со Програмата се предвиде при подготвувањето на јавните повици да се воведат стимулативни критериуми доколку апликант е компанија во сопственост и управувана од жена.

Оттаму, во Јавниот повик за Подмерка 1.1 Финансиска поддршка за микро, мали и средни претпријатија беше применет стимулативен критериум доколку апликант е деловен субјект во сопственост и управуван од жена, односно наместо условот од минимум 3 (три) вработени за овие апликанти условот беше минимум 2 (два) вработени.

Понатаму, во прилог на унапредувањето на женското претприемништво, за подмерката Финансиска поддршка за женско претприемништво предвидени се средства во вкупен износ од 4.000.000,00 денари за 2021 година.

3.4. Доколку имате документи и прилози кои зборуваат за напредокот, ставете ги во прилог на извештајот

4. СОРАБОТКА СО ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ И БАЗА НА ПОДАТОЦИ:

4.1. Наведете ги активностите за унапредување на еднаквите можности на жените и мажите кои Вашата институција ги реализирала во соработка со социјалните партнери и невладините организации активни на полето на еднаквите можности на жените и мажите?

Учество во Работната група при Министерството за труд и социјална политика за подготовка на нова Национална стратегија за родова еднаквост 2021-2026 година. Стратегијата за развој на женското претприемништво во Република Северна Македонија, 2019-2023 се подготвуваше во соработка со Здружението на бизнис жени.

4.2. Дали базата на податоци со која располага ОДУ е разделена по пол?

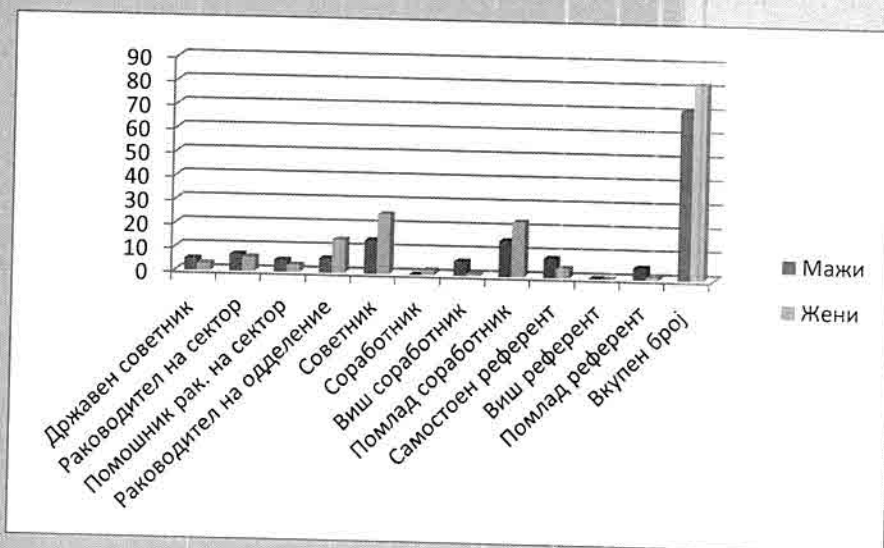
а) база на податоци која се однесува на човечки ресурси

* приложете документ со преглед на човечките ресурси поделени по пол (вкупен број на вработени, по звање)

ПОДАТОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ ВО МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА ПО ПОЛ И ЗВАЊЕ ЗА 2020 ГОДИНА

Звање	Вкупен број	Мажи	Жени
Државен советник	8	5	3
Раководител на сектор	13	7	6
Помошник раководител на сектор	8	5	3
Раководител на одделение	20	6	14
Советник	39	14	25
Соработник	2	0	2
Виш соработник	7	6	1
Помлад соработник	38	15	23
Самостоен референт	12	8	4
Виш референт	0	0	0
Помлад референт	6	5	1
Вкупе број	153	71	82

Графички приказ на вработените според пол и звање за 2020 година:

б) база на податоци која се однесува на програмскиот дел (опфат на корисници по пол од одредени програми, услуги, мерки итн.)

* приложете документ со краток опис на програма/услуга и податоци разделени по пол за предвидени корисници, целни групи, и податоци разделени по пол за опфатени корисници, целни групи итн.

Во Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2020 година, беа предвидени 42.040.000,00 денари реализирани се вкупно 29.137.818,00 денари денари за реализација на мерките од Програмата КИП 2020, Дел А. Поддршка на микро, мали и средни претпријатија и занаетчиство. Со овие средства кофинансирани се трошоци по разни основи на вкупно 339 апликанти (претпријатија/занаетчи/комори) од кои 179 (52,8%) се во сопственост и управувани од жени и за нив се распределени 10.875.142 денари односно 37,3 % од вкупно реализираните средства.

5. РЕАЛИЗИРАНИ АКТИВНОСТИ И ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ СОГЛАСНО СТРАТЕШКИТЕ ДОКУМЕНТИ ОД ОБЛАСТА НА РОДОВАТА ЕДНАКВОСТ:

5.1. Наведете кои се вашите обврски согласно Стратегијата за Родова Еднаквост (СРЕ), Националниот план за акција и оперативниот план за годината за која се известува. Опишете според:

а) Постигнати резултати

Подобрен пристап и услови за жените во започнување и развивање на претприемништво

б) Реализирани активности

- Подмерка 1.4 Финансиска поддршка за женско претприемништво
- При реализацијата на Подмерка 1.1 Финансиска поддршка за микро, мали и средни претпријатија, примена на стимулативен критериум доколку апликант е деловен субјект во сопственост и управуван од жена, односно наместо условот од минимум 3 (три) вработени за овие апликанти условот беше минимум 2 (два) вработени

в) Индикатори за мерење успешност

- Водење на родово разделени податоци во однос на бројот на одобрени апликации за горенаведените мерки и подмерки од Програмата КИП за 2020 година.

г) Потрошени средства за реализирани активности од областа на родовата рамноправност и извор на средства

- Обезбедени финансиски средства за Подмерка 1.4 Финансиска поддршка за женско претприемништво во износ од 1.500.000,00 денари наменети за претпријатија во сопственост или управувани од страна на жени.

5.2. Дали надлежностите и задачите на координаторот и заменик координаторот конкретно се утврдени во актот за систематизација на работните места во органите на државната управа?

Во актот за систематизација на работните места на Министерството за економија систематизирано е работно место Соработник – Координатор за воспоставување еднакви можности за жени и мажи при Секторот за управување со човечки ресурси.

5.3. На кои обуки во текот на извештајниот период координаторот и заменик координаторот имаат присуствувало?

Обуки на кои координаторот и заменик координаторот има присуствувало во 2020 година каде што се јавиле како слушатели:

1. Нулта Толеранција за насилството врз жените и семејното насилство одржан на 25.11.2020 година.
2. Презентација на полово поделени податоци поврзани со климатските промени одржана на 07.12.2020 година.
3. Работилница за „Можностите за вклучување на родовите прашања во програмите на министерствата согласно Програмата на Владата 2020-2024 и мандатните писма“ одржана на 19.10.2020
4. Работилница за вклучување на родовата перспектива во процесот на стратешко планирање на министерствата и во програмското буџетирање одржана на 21 – 22 Декември 2020 година

5.4. Во рамките на целосниот период на извршувањето на функцијата, наведете кои обуки (наведете тематски родова еднаквост и анти-дискриминација, трговија со луѓе, семејно насилство, родова еднаквост и социјална заштита итн). имаат посетено:

- а) координатор за еднакви можности
- б) заменик координатор за еднакви можности

Обуки на кои заменик координаторот има присуствувало во 2019 година:

1. Транспарентност во климатските политики (работна група);
2. Размена на добри практики за недискриминација – работата на австриските механизми за еднаквост и националните механизми за еднаквост (мај 2019);
3. Работилница - Резултати од имплементацијата на Пекингшката декларација и Платформа за акција во Република Северна Македонија +25 (април 2019);
4. Унапредување на правата на ЛГБТИ заедницата во Македонија (Конференција, јуни 2019);
5. Обуката за работилница за Планот за родова акција (Gender Action Plan II) на Европската Комисија (мај 2019);
6. Конференција-Интегрирање на родовата перспектива во процесите на ЕУ интеграција (јуни 2019);
7. Обуката за работилница за Планот за родова акција (Gender Action Plan II) на Европската Комисија (јуни 2019);
8. Размена на добри практики за недискриминација – работата на австриските механизми за еднаквост и националните механизми за еднаквост (мај 2019);

5.5. Како добиените знаења се понатаму пренесени во Вашиот ОДУ, дали имате воспоставено метод или систем на пренесување на знаења (пренесување на информации, споделување на материјали, држење на кратки сесии за пренесување на знаења на колеги итн.)

Ве молиме опишете :

Усно споделување на информациите, како и материјалите од обуките, семинарите, и др. Членови од Работната група за родова еднаквост при Министерството за економија беа поканети да учествуваат во средбите за подготовка на новата Национална стратегија за родова еднаквост, исто така им беа испратени и документите кои беа разгледувани на средбите.

5.6. Колку и кои иницијативи (предлог закони, предлог стратегии, предлог информации до влада, предлог акциски планови, предлог буџети, предлог стратешки планови) координаторот и заменикот координатор за еднаквите можности на жените и мажите имаат доставено до ОДУ?

- Координаторот и Заменик координаторот, во координација со членовите од Работната група при Министерството за економија, активно учествуваат во Работната група при Министерството за труд и социјална политика за подготовка на нова Национална стратегија за родова еднаквост 2021-2026 година.
- Стратешкиот план за 2021 – 2023 година на Министерството за економија содржи дел Принцип на еднакви можности на жените и мажите каде се наведени очекуваните влијанија за 2021/2022/2023 година во однос на Програмите на

секторите во Министерството за економија.

5.6. Колку од тие иницијативи биле успешни?

- Зголемен буџет за реализација на мерката Финансиска поддршка за женско претприемништво односно - субвенционирање на претпријатија во сопственост и управувани од жени при што за 2021 година планирани се средства во износ од 4.000.000,00 денари.

- При спроведување на мерките од област А од Програмата за конкурентност иновации и претприемништво, при доделувањето на средствата ќе биде применет стимулативен критериум доколку апликант е деловен субјект во сопственост и управуван од жена. Со ова, во 2021 ќе се олесни пристапот на претпријатијата во сопственост и управувани од жени и занаетчиците до субвенции.

6. ПРЕДИЗВИЦИ, ДОБРИ ПРАКСИ И НАУЧЕНИ ЛЕКЦИИ:

6.1 Наведете дали и со какви предизвици сте се соочиле во текот на извештајната година и какви предлози за нивно надминување сте дале

- Потребно е подобро запознавање на вработените со прашањата поврзани со родовата перспектива.

6.2 Споделете пример за добра или лоша пракса

- Зајакнување на спроведувањето на родовиот аспект преку средби и работилници со другите институции и граѓанскиот сектор заради размена на знаења и искуства од областа на еднаквите можности.

6.3. Наведете примери за научени лекции

- Важноста на информирањето и едукацијата на граѓаните за можностите кои се нудат во однос на аплицирање за субвенции, како и подигање на јавната свест во однос на родовата еднаквост.

7. СЛЕДНИ ЧЕКОРИ:

7.1. Опишете накратко кој е вашиот план на активности за следната година и кон што ќе придонесат (имплементација на Стратегија за родова еднаквост, друг стратешки документ на ОДУ итн.)

- Спроведување обуки за родова еднаквост за вработените во рамките на Министерството за економија;

- Вклучување на родовиот аспект согласно упатствата за изработка на стратешките планови и др;
- Јакнење на институционалните механизми и градење на капацитети во однос на родовиот аспект.

8. ПРЕДЛОЗИ И СУГЕСТИИ ДО МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ТРУД И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА:

8.1. Наведете Ваши предлози или иницијативи до СЕМ- МТСП во насока на подобрување на:

а) Функционалноста и координацијата на механизмите за родова еднаквост
 Спроведување на онлајн средби помеѓу координаторите и замениците координатори од различните органи на државната управа со цел размена на искуства и давање предлози во однос на имплементирањето на родовиот аспект.
 Подигање на свеста на јавноста во врска со родовиот аспект.
 You tube tutorial кој детално ги објаснува чекорите за аплицирање за мерките.
 Онлајн платформа за унифицирана апликација за мерки за сите институции во која е содржан родовиот аспект.

б) Имплементација на Стратегија за родова еднаквост во секторските политики/програми

Со почит,

МИНИСТЕР,
 MINISTËR,
 Kreshnik Bekteshi

Изработил/ Përpiloi: Бојана Јосифовска, Bojana Josifovska

Контролирал/ Kontrollloi: м-р Надица Николоска, m-r Nadica Nikolska

Марина Тодоровска, Marina Todorovska

Одобрил/ Aprovoi: м-р Фатмире Хоџа, m-r Fatmire Hoxha

Согласен/Miratoi: м-р Размена Чекиќ Дуровиќ, m-r Razmena Cekiq Durovici